

Sự gia nhập NATO của Thụy Điển: Thực tiễn và tác động

Hoàng Văn Phúc*

Tóm tắt: Sau 75 năm từ khi thành lập, NATO đã không ngừng củng cố cơ cấu tổ chức và mở rộng thành viên, thể hiện sự phát triển mạnh mẽ và liên tục đổi mới. Trong bối cảnh này, Thụy Điển, một quốc gia thường được biết tới với quan điểm trung lập quân sự, đã chính thức nộp đơn xin gia nhập NATO chỉ sau ba tháng nổ ra xung đột giữa Nga và Ucraina. Vậy tại sao Thụy Điển lại lựa chọn bước đi chiến lược này? Việc Thụy Điển trở thành thành viên của NATO có tác động như thế nào đối với chính quốc gia này, NATO và cả châu Âu? Bài viết này không chỉ làm rõ những nguyên nhân dẫn đến quyết định gia nhập NATO của Thụy Điển mà còn phân tích chi tiết quá trình trở thành thành viên của tổ chức quân sự này. Đồng thời, bài viết sẽ chỉ ra những tác động đối với Thụy Điển, NATO và châu Âu cũng như khu vực, từ đó cung cấp thêm góc nhìn về ảnh hưởng và lợi ích của việc một quốc gia gia nhập một liên minh quân sự.

Từ khóa: NATO; Thụy Điển; quan hệ quốc tế.

Ngày nhận 17/5/2024; ngày chỉnh sửa 02/10/2024; ngày chấp nhận đăng 30/12/2024

DOI: <https://doi.org/10.33100/tckhxnvn10.6.HoangVanPhuc>

1. Mở đầu

Tổ chức Hiệp ước Bắc Đại Tây Dương (The North Atlantic Treaty Organization, viết tắt là NATO) là tổ chức quân sự được thành lập năm 1949 với 12 quốc gia sáng lập gồm Mỹ, Canada và một số nước Tây Âu. NATO được thành lập với mục đích phòng thủ tập thể nhằm chống lại Liên Xô và phe xã hội chủ nghĩa ở Đông Âu. Sau khi Chiến tranh Lạnh kết thúc, Liên Xô và trật tự hai cực không còn nữa, NATO không những không giải thể, mà còn tiếp tục tồn tại và ngày càng phát triển. Từ năm 1999, NATO kết nạp thêm nhiều thành viên mới và ngày càng tiến sát đến biên giới Liên bang Nga. Chỉ ba tháng sau khi xung đột quân sự giữa Nga và Ucraina nổ ra vào tháng 2/2022, Thụy Điển đã chính thức nộp đơn xin gia

nhập NATO. Đây là bước đi được đánh giá mang tính thay đổi lớn nhất đối với cấu trúc an ninh của châu Âu trong nhiều thập kỷ, phản ánh sự thay đổi về lập trường tại khu vực Bắc Âu bởi Thụy Điển vốn nổi tiếng là đất nước hòa bình và duy trì sự trung lập. Sau gần 2 năm kể từ ngày nộp đơn thể hiện ý nguyện trở thành thành viên của NATO, Thụy Điển được chính thức trở thành thành viên thứ 32 của tổ chức này vào ngày 7/3/2024. Hơn lúc nào hết, đây là thời điểm để tìm hiểu việc tham gia NATO của quốc gia này bởi những tác động không nhỏ của nó tới liên minh, châu Âu và khu vực.

Nghiên cứu về chủ đề gia nhập NATO của Thụy Điển đã được thực hiện khá nhiều, tiêu biểu có thể kể đến bài viết *Some Implications of Sweden and Finland joining NATO* của tác giả Michael Gunter, bài viết *Sweden, Finland, and the meaning of alliance membership* của tác giả Katherine

* Trường Đại học Khoa học Xã hội và Nhân văn; Đại học Quốc gia Hà Nội; email: phuchoangsmg@gmail.com

Kjellström Elgin và Alexander Lanoszka, hay bài *NATO enlargement: Finland and Sweden* của Louisa Brooke-Holland và một số bài báo khác trong và ngoài nước. Tuy nhiên, hầu hết các nghiên cứu này thường chỉ tập trung vào một số khía cạnh cụ thể như phân tích ý nghĩa, hay bối cảnh an ninh khu vực, quan hệ Thụy Điển – Nga, v.v. mà chưa đi sâu vào phân tích nguyên nhân, quá trình và tác động của việc Thụy Điển gia nhập NATO. Vì thế, bài viết này cố gắng hệ thống hoá và tiếp cận toàn diện về nguyên nhân và quá trình tham gia NATO của Thụy Điển nhằm làm rõ không chỉ những động lực thúc đẩy quyết định này mà còn cả các bước đi chiến lược. Cách tiếp cận này sẽ cung cấp một nền tảng toàn diện hơn cho việc đánh giá xu hướng và tác động của sự kiện này đến trật tự khu vực và quốc tế.

Để phân tích toàn diện vấn đề này, bài viết áp dụng và kết hợp nhiều phương pháp nghiên cứu đa dạng. Đầu tiên, phương pháp tổng hợp giúp thu thập thông tin từ nhiều nguồn, qua đó hiểu rõ các chính sách và hành động cụ thể của Thụy Điển trong việc gia nhập NATO. Tiếp theo, phương pháp nghiên cứu trường hợp được sử dụng để nghiên cứu chuyên sâu về phản ứng của các bên liên quan và ảnh hưởng trực tiếp đến quá trình Thụy Điển gia nhập NATO cùng với những tác động của nó. Phương pháp nghiên cứu lịch sử được vận dụng nhằm tái hiện bối cảnh và các sự kiện quan trọng dẫn đến quyết định này. Cuối cùng, phương pháp so sánh dùng để đối chiếu chiến lược và quá trình gia nhập NATO của Thụy Điển so với các nước khác.

2. Nguyên nhân của việc Thụy Điển gia nhập NATO

Việc Thụy Điển nộp đơn xin gia nhập NATO có thể nói là một bước ngoặt lớn đối

với quốc gia này sau hơn 200 năm giữ vững trạng thái trung lập. Một khi được chấp thuận, tư cách thành viên NATO sẽ kéo theo rất nhiều sự thay đổi trong chính sách an ninh của Thụy Điển. Trong thế kỷ XX, Thụy Điển đã cố gắng tránh xa các cuộc xung đột, nước này trung lập trong Chiến tranh thế giới thứ hai, cũng như là một phần của Phong trào không liên kết - không tham gia hay chống lại khối liên minh nào trong Chiến tranh Lạnh. Nguyên tắc trung lập của Thụy Điển đã có xu hướng thay đổi sau Chiến tranh Lạnh khi mà nước này gia nhập Liên minh châu Âu vào năm 1995. Tuy nhiên, quy chế không liên kết quân sự vẫn được duy trì, cho dù Thụy Điển có mối quan hệ hợp tác chặt chẽ với NATO trong nhiều năm qua.

Dù không phải thành viên NATO, Thụy Điển cũng đã có nhiều hợp tác cho thấy sự gắn kết với khối này. Chẳng hạn, nước này tham gia Chương trình Đối tác vì Hòa bình của NATO vào năm 1994 (NATO's Partnership for Peace Programme) hay còn được biết đến là thỏa thuận Quan hệ Đối tác vì Hòa Bình (The Partnership for Peace - PFP) (Government Offices of Sweden 2023) và Hội đồng Đối tác Euro-Atlantic vào năm 1997 (North Atlantic Treaty Organization 2023). Thụy Điển là một trong những đối tác tích cực của NATO và là quốc gia đóng góp có giá trị cho Phái bộ Hỗ trợ Kiên quyết do NATO lãnh đạo ở Afghanistan, Lực lượng Kosovo (KFOR) ở Kosovo và Phái đoàn NATO ở Iraq (NMI) (North Atlantic Treaty Organization 2023). Ngoài ra, năm 2014, Thụy Điển đã ký kết thỏa thuận hợp tác Sáng kiến đối tác tương tác (PII) với NATO, cho phép NATO tập trận trên lãnh thổ Thụy Điển với tần suất thấp, đồng thời cùng tham gia Cuộc tập trận Thử thách Bắc Cực 2015 - Arctic Challenge Exercise 2015 (ACE 2015) của NATO (North Atlantic Treaty Organization 2023).

Mặc dù hợp tác với NATO nhưng Thụy Điển vẫn cố gắng cân bằng mối quan hệ với Nga. Vì có vị trí quá gần với nước Nga và lại nắm giữ vai trò chiến lược ở Bắc bán cầu, kiểm soát con đường từ biển Baltic ra Đại Tây Dương, Thụy Điển đã duy trì trạng thái trung lập ngay từ thời Chiến tranh Lạnh. Quốc gia này cũng hiểu rằng, nếu sự cân bằng chiến lược này đổ vỡ có thể tạo ra sự thay đổi nghiêm trọng, và Thụy Điển sẽ bị đặt vào thế đối đầu trực diện vô cùng nguy hiểm với Nga (Hải Linh 2020). Không liên kết về mặt quân sự được coi là cách tốt nhất để tránh tạo ra căng thẳng với Nga, nước láng giềng hùng mạnh của Thụy Điển ở khu vực biển Baltic. Việc Nga phát động cuộc chiến chống lại Ucraina được coi là nguyên nhân đỉnh điểm khiến Thụy Điển thay đổi mạnh mẽ về chính sách trung lập của mình. Chỉ ba tháng sau khi chiến sự ở Ucraina nổ ra, vào ngày 18/05/2022, Thụy Điển đã chính thức nộp đơn xin gia nhập NATO. Quyết định lịch sử này của Thụy Điển được thúc đẩy bởi hai nhóm nguyên nhân lớn, đó là nguyên nhân bên trong và nguyên nhân bên ngoài.

Thứ nhất, nguyên nhân bên trong. Một là, việc Thụy Điển gia nhập NATO sẽ tăng cường an ninh cho Thụy Điển. Có thể thấy, việc gia nhập NATO sẽ mang lại sự bảo vệ và hỗ trợ từ các thành viên khác trong liên minh trước các mối đe dọa an ninh tiềm tàng. Lý do hầu hết các nước gia nhập NATO là vì Điều 5 của Hiệp ước Bắc Đại Tây Dương quy định rằng: Tất cả các bên ký kết, qua một cuộc tấn công vũ trang nhằm vào một nước thành viên sẽ được coi là một cuộc tấn công chống lại tất cả các thành viên của khối. Điều 5 đã là nền tảng của liên minh này kể từ khi NATO thành lập vào năm 1949. Điều 5 đảm bảo cho các thành viên về nguồn lực của cả liên minh, bao gồm cả quân đội khổng lồ của Mỹ có thể được sử dụng để bảo vệ các thành viên của mình, đặc

biệt là các quốc gia nhỏ không thể tự vệ nếu không có đồng minh của họ (North Atlantic Treaty Organization 2023). Nguyên tắc phòng thủ tập thể là trọng tâm của Hiệp ước Bắc Đại Tây Dương, một nguyên tắc gắn kết lâu dài các thành viên, cam kết bảo vệ lẫn nhau và thiết lập tinh thần đoàn kết trong liên minh. Thêm vào đó, khi gia nhập NATO, việc xây dựng một căn cứ quân sự của tổ chức này tại Thụy Điển là điều hoàn toàn có căn cứ. Việc này sẽ mang lại rất nhiều ý nghĩa và lợi thế cho Thụy Điển khi mà căn cứ quân sự của NATO ở Thụy Điển có thể được sử dụng để triển khai và hỗ trợ các hoạt động quân sự của liên minh trong khu vực, điều này sẽ tăng cường năng lực quân sự của NATO ở khu vực Baltic và Bắc Âu, đồng thời củng cố sự hiện diện và ảnh hưởng của NATO trong khu vực.

Hai là, sự ủng hộ của dư luận Thụy Điển đối với việc gia nhập NATO. Các cuộc thăm dò cho thấy sự ủng hộ của người dân gia tăng rất nhiều đối với việc Thụy Điển gia nhập NATO, đặc biệt là sau khi xung đột giữa Nga và Ucraina nổ ra vào năm 2022. Trước đây, tỉ lệ ủng hộ của người dân Thụy Điển về việc gia nhập NATO chỉ dao động khoảng 33% kể từ khi Nga sáp nhập Crimea vào năm 2014. Đến tháng 02 năm 2022, cũng là năm xảy ra chiến sự tại Ucraina, khoảng 41% phiếu bầu ủng hộ Thụy Điển gia nhập NATO trong một cuộc khảo sát được công bố bởi Statista, trước đó là vào khoảng 37%. Vào tháng 05 cùng năm, gần 60% người dân Thụy Điển ủng hộ việc nước mình gia nhập NATO. Gần đây nhất là vào tháng 1 năm 2024, số lượng phiếu bầu của người dân Thụy Điển ủng hộ việc gia nhập NATO là 63% (Dyvik 2024). Con số này đã cho thấy sự ủng hộ trong nước đối với việc Thụy Điển gia nhập NATO có xu hướng tăng lên với tỉ lệ không nhỏ.

Ba là, sự thay đổi quan điểm của các đảng phái chính trị tại Thụy Điển sau xung

đột quân sự giữa Nga và Ucraina. Ngày 22/03/2023, Quốc hội Thụy Điển đã chính thức thông qua dự luật cho phép nước này gia nhập NATO. Cụ thể, dự luật gia nhập NATO của Thụy Điển được Quốc hội nước này thông qua với 296 phiếu ủng hộ, 37 phiếu chống và 43 nhà lập pháp vắng mặt (Olsen 2023). Hầu hết các đảng phái chính trị ở Thụy Điển đều ủng hộ việc gia nhập NATO sau xung đột giữa Nga và Ucraina nổ ra vào tháng 02/2022. Đầu tiên là đảng Dân chủ Xã hội, đây là đảng lớn nhất trong Quốc hội Thụy Điển. Ban đầu, đảng này duy trì lập trường trung lập về NATO, nhưng sau chiến sự tại Ucraina, đảng đã thay đổi quan điểm và ủng hộ việc gia nhập NATO. Đảng Dân chủ Thụy Điển, Đảng Trung tâm và Đảng Cơ đốc giáo Dân chủ cũng tương tự như đảng Dân chủ Xã hội, từ đầu họ có phản ứng không ủng hộ vì lo ngại rằng gia nhập NATO sẽ làm gia tăng căng thẳng quân sự với Nga và có thể dẫn đến một cuộc chạy đua vũ trang và cũng lo ngại rằng NATO sẽ hạn chế khả năng tự chủ của Thụy Điển trong việc đưa ra các quyết định về chính sách an ninh. Các đảng lớn khác như Đảng Ôn hòa (đảng lớn thứ hai tại Thụy Điển) và Đảng Xanh ngay từ đầu thể hiện sự đồng tình việc gia nhập NATO. Đây là nguyên nhân quan trọng thúc đẩy việc Thụy Điển gia nhập NATO.

Bốn là, việc triển khai chính sách đối ngoại của Thụy Điển. Mặc dù, sau khi Chiến tranh Lạnh kết thúc, chính sách trung lập của Thụy Điển được sửa đổi thành chính sách không liên kết quân sự. Dù nằm ngoài NATO nhưng Thụy Điển dần hình thành mối quan hệ ngày càng chặt chẽ với tổ chức này. Mỹ và các nước Tây Âu là những đối tác chính của Thụy Điển. Với Nga, hai nước đã triển khai hợp tác nhiều hơn trong các lĩnh vực như kinh tế, thương mại, môi trường và văn hóa. Tuy nhiên vẫn còn nhiều hạn chế.

Thứ hai, nguyên nhân bên ngoài. Một là, Thụy Điển và Nga có mối quan hệ phức tạp trong lịch sử. Trước thế kỷ XVIII, hai nước này có quan hệ thương mại và ngoại giao hạn chế. Điều này dựa trên nhiều yếu tố như vị trí địa lý, hệ thống chính trị, nền kinh tế, tôn giáo và cả sự ảnh hưởng của các cường quốc khác. Trong thế kỷ XVIII và XIX, Thụy Điển và Nga đã có nhiều cuộc chiến tranh giành lãnh thổ. Nguyên nhân lớn là do cả Thụy Điển và Nga đều muốn kiểm soát khu vực Baltic, nơi vốn có vị trí chiến lược quan trọng trong giao thương và quân sự. Đặc biệt, hai nước này có tranh chấp lãnh thổ ở một số khu vực như Estonia, Livonia và Ingria. Những tranh chấp này là nguyên nhân trực tiếp dẫn đến nhiều cuộc chiến tranh (Trung Hiếu 2021). Sau khi đế quốc Nga chuyển thành Liên Xô vào thế kỷ XX, mối quan hệ giữa Thụy Điển và Liên Xô tiếp tục diễn biến căng thẳng, đặc biệt trong thời kỳ Chiến tranh Lạnh, khi Thụy Điển giữ thái độ trung lập nhưng đối mặt với nhiều thách thức từ việc cạnh tranh chiến lược và ảnh hưởng ở khu vực Baltic và Bắc Âu, cũng như các hoạt động tình báo làm leo thang mâu thuẫn. Đặc biệt, cả hai bên đều sử dụng chiến tranh tuyên truyền để bôi nhọ lẫn nhau, khiến sự thù địch ngày càng gia tăng.

Hai là, cuộc xung đột giữa Nga và Ukraine. Đây chính là nguyên nhân đe dọa lớn nhất đối với an ninh của Thụy Điển. Sau khi xung đột quân sự giữa Nga và Ucraina nổ ra, chính sách trung lập truyền thống của Thụy Điển được cho là không còn phù hợp với thực tế an ninh mới. Minh chứng rõ rệt cho mối đe dọa này là cả hai báo cáo vào năm 2022 và 2023 của Ủy ban Quốc phòng Thụy Điển đã nêu rõ rằng vì Nga tấn công Ucraina nên đã làm bùng nổ cuộc xung đột có quy mô lớn chưa từng có ở châu Âu kể từ sau năm 1945. Tác động của cuộc xung đột không chỉ giới hạn ở Ucraina. Vì vậy, chính sách an ninh của Thụy Điển đã thay đổi căn

bản. Thụy Điển đã nhận thấy chính sách an ninh quốc phòng của mình cần phải được định hình để đối phó với mối đe dọa lâu dài do Nga gây ra đối với an ninh châu Âu và toàn cầu. Theo Ủy ban Quốc phòng Thụy Điển, lợi ích an ninh quốc gia quan trọng của Thụy Điển là duy trì độc lập, chủ quyền và toàn vẹn lãnh thổ. Chính sách an ninh của Thụy Điển là một trong nhiều công cụ cần thiết để ngăn chặn các mối đe dọa và thách thức an ninh đối với nước này. Chính sách an ninh của Thụy Điển phải tính đến nguy cơ của xung đột giữa Nga và Ucraina leo thang thành một xung đột lớn hơn ở châu Âu. Điều này cũng có thể liên quan đến việc sử dụng vũ khí hạt nhân hoặc vũ khí hủy diệt hàng loạt khác với những hậu quả thảm khốc đối với an ninh toàn cầu, đặc biệt là ở châu Âu, bao gồm cả những sự tổn thất và mất mát của những người vô tội (Ministry for Foreign Affairs 2022; The Defense Commission's Secretariat 2023).

Ba là, NATO khuyến khích các quốc gia châu Âu tham gia tổ chức. Chính sách mở cửa của NATO luôn chào đón bất kỳ quốc gia châu Âu nào có khả năng thúc đẩy các nguyên tắc của hiệp ước và đóng góp vào an ninh khu vực Bắc Đại Tây Dương. Trước khi Thụy Điển gia nhập chính thức, NATO đã có chín lần mở rộng và kết nạp 19 thành viên mới vào các năm 1952, 1955, 1982, 1999, 2004, 2009, 2017, 2020 và 2023 (Đức Trí 2023). Điều này đã tạo nên một NATO lớn mạnh, có ảnh hưởng sâu rộng ở châu Âu và việc Thụy Điển gia nhập NATO càng góp phần củng cố hơn nữa khối đoàn kết và an ninh chung của các quốc gia thành viên.

3. Quá trình Thụy Điển gia nhập NATO

Ngay sau khi xung đột quân sự giữa Nga và Ucraina nổ ra vào tháng 02/2022, Thụy Điển và NATO tham gia mở rộng tăng

cường hợp tác, tăng cường trao đổi thông tin và phối hợp các hoạt động cũng như liên lạc trao đổi chiến lược liên quan đến tình hình khủng hoảng, được gọi là *Phương thức tăng cường tương tác* (Modalities for Strengthened Interaction - MSI). Theo đó, Thụy Điển cũng cung cấp thêm nhân viên liên lạc cho mỗi quan hệ của nước này với các trụ sở và nhân viên quân sự của NATO.

Trước hết là quá trình chuẩn bị gia nhập của Thụy Điển. Ngày 16/03/2022, Chính phủ Thụy Điển thảo luận chính sách an ninh với các đảng trong Quốc hội về tình hình an ninh đã thay đổi sau chiến sự tại Ucraina. Một báo cáo kết quả thảo luận về chính sách an ninh và các kết luận đã được công bố trong đó với tiêu đề *Sự suy thoái của môi trường an ninh - tác động đối với Thụy Điển* (Deterioration of the security environment - implications for Sweden). Báo cáo nhấn mạnh hành động của Nga tại Ucraina gây ra một sự suy thoái đáng kể, lâu dài và có tính tác động tới cấu trúc của môi trường an ninh ở châu Âu và toàn cầu, đồng thời đặt ra câu hỏi về cách Thụy Điển có thể đảm bảo tốt nhất cho an ninh của mình (Ministry for Foreign Affairs 2022). Ngày 16/05/2022, Chính phủ Thụy Điển quyết định nộp đơn xin gia nhập NATO. Sau đó, vào ngày 17/05/2022, đơn xin gia nhập NATO của Thụy Điển được Bộ trưởng Bộ Ngoại giao lúc đó là Ann Linde ký và được Đại sứ Thụy Điển tại NATO là Axl Wernhoff trình lên Tổng thư ký NATO Jens Stoltenberg tại trụ sở của liên minh này tại Brussels (Government Offices of Sweden 2023). Tại Hội nghị thượng đỉnh NATO Madrid vào cuối tháng 06/2022, các đồng minh NATO quyết định mời Thụy Điển trở thành thành viên của khối liên minh này. Thụy Điển đã hoàn tất các cuộc đàm phán gia nhập tại Trụ sở NATO ở Brussels vào ngày 04/07/2022, theo thỏa thuận của các nhà lãnh đạo NATO tại Hội nghị thượng đỉnh của họ ở Madrid.

Thụy Điển chính thức xác nhận sự sẵn sàng và khả năng đáp ứng các nghĩa vụ và cam kết chính trị, pháp lý và quân sự của tư cách thành viên NATO.

Chính phủ Thụy Điển đã thông qua dự luật về tư cách thành viên NATO vào ngày 07/03/2023. Trước khi thông qua dự luật, chính phủ nước này đã lưu hành bản ghi nhớ về tư cách thành viên NATO của Thụy Điển để lấy ý kiến. Ngay sau đó, ngày 08/03/2023, dự luật về Tư cách thành viên NATO của Thụy Điển được trình bày trước quốc hội. Dự luật này là một bước quan trọng trên con đường trở thành thành viên NATO của Thụy Điển. Trong dự luật cũng đã có đề xuất rằng Quốc hội nước này nên phê duyệt thỏa thuận và thỏa thuận này nên được đưa vào luật pháp Thụy Điển. Dự luật cũng đề xuất rằng chính phủ nên được ủy quyền đưa ra quyết định về việc nhận hỗ trợ dưới hình thức lực lượng quân sự từ NATO (Government Offices of Sweden 2023). Trong khi phần lớn các quốc gia thành viên NATO như Mỹ, Đức, Anh, Pháp đều bày tỏ sự ủng hộ, cho rằng Thụy Điển có thể vượt qua các điều kiện cần thiết để sớm trở thành thành viên của NATO, thì Thổ Nhĩ Kỳ là quốc gia có tiếng nói phản đối rõ rệt nhất. Mâu thuẫn giữa Thổ Nhĩ Kỳ và Thụy Điển xuất phát từ hai vấn đề mà Thổ Nhĩ Kỳ cho rằng ảnh hưởng đến an ninh quốc gia của nước này. Thứ nhất, Thổ Nhĩ Kỳ phản đối việc Thụy Điển lâu nay vẫn chứa chấp và từ chối dẫn độ các thành viên thuộc Đảng Công nhân người Kurd (Kurdistan Workers' Party, còn có tên viết tắt là PKK), tổ chức chính trị có vũ trang bị Thổ Nhĩ Kỳ coi là tổ chức khủng bố cũng như một số người theo Giáo sỹ Fethullah Gulen, người bị Tổng thống Erdogan quy kết đứng sau vụ đảo chính bất thành ở Thổ Nhĩ Kỳ năm 2016. Hơn nữa, Thổ Nhĩ Kỳ cũng cho rằng Thụy Điển quá mềm mỏng với không chỉ lực lượng nhóm người Kurd mà còn cả các

nhóm khác ở Thụy Điển mà Thổ Nhĩ Kỳ coi là mối đe dọa an ninh. Thứ hai, Thổ Nhĩ Kỳ cũng phản đối và yêu cầu nước Bắc Âu này dỡ bỏ lệnh cấm vận bán vũ khí cho Thổ Nhĩ Kỳ. Lệnh cấm vận này vốn được áp dụng từ năm 2019 để đáp trả các chiến dịch quân sự của quân đội Thổ Nhĩ Kỳ chống lại lực lượng người Kurd ở Syria. Như vậy, về mặt lý thuyết, nếu không đạt được đồng thuận, Thổ Nhĩ Kỳ hoàn toàn có khả năng ngăn chặn sự gia nhập của Thụy Điển vào NATO, vì liên minh này hoạt động trên nguyên tắc đồng thuận (VOVVN 2022). Thứ ba, việc Thổ Nhĩ Kỳ gây khó khăn cho Thụy Điển không chỉ là câu chuyện giữa hai quốc gia này, mà còn phản ánh mối quan hệ phức tạp hơn giữa Thổ Nhĩ Kỳ với phương Tây, với những yếu tố đan xen như Nga. Đây cũng là cơ hội để Thổ Nhĩ Kỳ khẳng định lại vai trò, ảnh hưởng của mình trong NATO và sâu xa hơn là nhắm đến Mỹ vì Mỹ đã áp đặt một số lệnh trừng phạt đối với nền công nghiệp quốc phòng của Thổ Nhĩ Kỳ, trong đó có việc loại Thổ Nhĩ Kỳ khỏi Chương trình máy bay chiến đấu F-35 khi mà quốc gia này vốn là thành viên của NATO nhưng lại có những động thái hợp tác với Nga trên Biển Đen và tình hình chiến sự tại Syria.

Cũng giống như Thổ Nhĩ Kỳ, Hungary cũng là quốc gia cản trở Thụy Điển rất nhiều trong hành trình gia nhập NATO. Theo đó, Hungary đã cáo buộc Thụy Điển đã có “những lời nói dối trắng trợn” về tình hình dân chủ của Hungary. Hungary cáo buộc rằng Thụy Điển đã phát tán những video không hay về Hungary tại trường học vào năm 2019 và nói rằng nền dân chủ Hungary đang bị suy thoái (Phạm Giang 2024). Về mặt chính thức, Hungary chưa đưa ra bất kỳ sự phản đối thực chất nào đối với việc NATO trở thành thành viên của Thụy Điển. Hungary là một ngoại lệ trong liên minh phòng thủ phương Tây. Mặc dù vẫn là thành viên tích cực của NATO nhưng các quan

chức cấp cao Hungary vẫn thường xuyên gặp gỡ những người đồng cấp Nga và thường công khai chỉ trích các chính sách của phương Tây đối với Nga. Bên cạnh đó, một số nhà phê bình cáo buộc rằng Hungary đang sử dụng quyền phủ quyết của mình đối với việc Thụy Điển gia nhập NATO như một công cụ để thúc đẩy những nhượng bộ từ Liên minh châu Âu, sau khi EU (European Union) đóng băng 22 tỷ Euro (23 tỷ USD) quỹ phân bổ cho Budapest, với lý do lo ngại về tính độc lập của các thẩm phán ở Hungary và việc quốc gia này không tuân thủ Hiến chương về các quyền cơ bản của EU về các vấn đề bao gồm quyền của cộng đồng người đồng tính, người song tính và người chuyển giới, tự do học thuật và tị nạn (Hùng Cường 2023).

Thổ Nhĩ Kỳ và Hungary là hai trong ba mươi quốc gia thành viên của NATO lúc bấy giờ, và từ lâu, cả hai nước này đã ủng hộ kiên định chính sách mở cửa của liên minh. Trước khi nộp đơn xin gia nhập chính thức, Thụy Điển đã tiến hành một cuộc khảo sát sơ bộ giữa các thành viên của NATO nhằm đánh giá tổng quát sự tiếp nhận của các nước và khả năng gia nhập của mình. Kết quả khảo sát không ghi nhận sự phản đối nào từ các thành viên khác đối với việc gia nhập NATO của Thụy Điển (Orbaiceta 2022). Hành động phản đối của Thổ Nhĩ Kỳ và Hungary về việc Thụy Điển gia nhập NATO đã đặt ra một câu hỏi lớn về mối quan hệ giữa các thành viên và tính nhất quán trong liên minh. Có thể thấy, Thổ Nhĩ Kỳ đã đặt lợi ích quốc gia lên trên lợi ích chung của khối, thể hiện qua việc sử dụng quyền phủ quyết và đàm phán để đạt được những yêu cầu riêng như dẫn độ PKK, dỡ bỏ lệnh trừng phạt của Mỹ hay thể hiện qua Bản ghi nhớ ba bên giữa Thổ Nhĩ Kỳ với Thụy Điển và Phần Lan. Hungary cũng không ngoại lệ. Chính quá trình gia nhập kéo dài này của Thụy Điển, cụ thể là gần 2 năm để trở thành

thành viên chính thức là lời nhắc nhở rằng với tư cách là một tổ chức, NATO cần có sự nhất trí chặt chẽ hơn nữa để thông qua các quyết định quan trọng.

Cuối cùng, sau hơn một năm xin gia nhập NATO, quá trình gia nhập liên minh quân sự này của Thụy Điển cũng đi đến hồi kết vào những tháng đầu năm 2024. Đầu tiên là sự phê chuẩn của Thổ Nhĩ Kỳ. Vào ngày 23/01/2024, Quốc hội Thổ Nhĩ Kỳ đã thông qua hồ sơ Thụy Điển gia nhập NATO với 287 phiếu thuận và 55 phiếu trống, chính thức đưa Thụy Điển đến gần hơn với tư cách thành viên chính thức của NATO (Pugnet và cộng sự 2024). Sau các vòng đàm phán, Thụy Điển cũng đã cải tổ hiến pháp, sửa đổi Luật Chống khủng bố, hạn chế các hoạt động của PKK, kết án và dẫn độ nghi phạm khủng bố, đồng thời dỡ bỏ các hạn chế bán vũ khí cho Thổ Nhĩ Kỳ. Thụy Điển cũng cam kết hợp tác sâu sắc hơn với Thổ Nhĩ Kỳ về chống khủng bố, cũng như hỗ trợ tham vọng của Thổ Nhĩ Kỳ trong việc khôi phục nỗ lực trở thành thành viên EU của mình. Mặt khác, việc Thổ Nhĩ Kỳ đòi Mỹ phải phê chuẩn việc bán chiến đấu cơ F-16 cho mình, đã bị chặn lại do những tranh chấp lãnh thổ với Hy Lạp, cũng là một thành viên của NATO. Sau nhiều vòng đàm phán, cuối cùng Thổ Nhĩ Kỳ đã đạt được những đòi hỏi của mình.

Sau Thổ Nhĩ Kỳ, Hungary là nước cuối cùng chính thức phê chuẩn Thụy Điển gia nhập NATO. Đối mặt với áp lực chính trị ngày càng gia tăng và ngày càng bị cô lập, Quốc hội Hungary cuối cùng cũng đã tiến hành bỏ phiếu cho việc Thụy Điển gia nhập NATO và khẳng định Chính phủ Hungary ủng hộ việc Thụy Điển trở thành thành viên NATO. Cụ thể, vào ngày 26/02/2024, các nghị sĩ Hungary bỏ phiếu thông qua đơn xin gia nhập NATO của Thụy Điển với tỷ lệ 188 phiếu thuận và 06 phiếu phản đối (Rauhala 2024). Sau đó, Tổng thống Hungary đã

chính thức ký quyết định tư cách thành viên NATO của Thụy Điển vào ngày 05/03/2024, mở đường cho Thụy Điển hoàn thành các bước cuối cùng để trở thành thành viên thứ 32 của NATO.

Thụy Điển đã chính thức trở thành thành viên thứ 32 của NATO sau khi văn kiện chính thức hóa việc kết nạp Thụy Điển có hiệu lực vào 07/03/2024 (Government Offices of Sweden 2023). Thụy Điển khẳng định sẽ đảm nhận trách nhiệm đáng kể trong khu vực của mình và đóng góp vào an ninh của tất cả các đồng minh thông qua cách tiếp cận 360 độ của NATO¹ cũng như luôn trong tư thế phòng thủ và sẵn sàng. Trong Tuyên bố về Chính sách Đối ngoại 2024 được công bố vào hồi tháng 02/2024, Thụy Điển đã nêu ra bốn thỏa thuận trong tâm sẽ được giải quyết. Hai trong số các thỏa thuận quan trọng đó là SOFA (Thỏa thuận về Trạng thái Lực lượng) của NATO và Nghị định thư Paris. Đây đều là những thỏa thuận về địa vị với mục đích tăng cường khả năng hành động quân sự cùng nhau giữa các đồng minh. Chúng quy định trước một loạt vấn đề có thể phát sinh liên quan khi quân nhân từ quốc gia gửi lực lượng hoạt động tại lãnh thổ của quốc gia tiếp nhận. Hai thỏa thuận còn lại liên quan đến vấn đề quản lý thông tin và bí mật của các phát minh quốc phòng (Minister for Foreign Affairs Tobias Billström 2024).

4. Tác động

4.1. Tác động đối với Thụy Điển

Tác động tích cực

Đối với lĩnh vực an ninh – chính trị: Tư cách thành viên NATO giúp tăng cường an

ninh của Thụy Điển, trong khi NATO nói chung cũng trở nên mạnh mẽ hơn. Là thành viên NATO, Thụy Điển được bảo vệ bởi các nghĩa vụ phòng thủ tập thể được quy định theo Điều 5 của Hiệp ước Bắc Đại Tây Dương. Những điều này sẽ ngăn cản các thế lực đối kháng sử dụng lực lượng quân sự chống lại Thụy Điển. Với tư cách là thành viên của NATO, Thụy Điển cần duy trì năng lực quốc phòng mạnh mẽ để đóng góp cho cả an ninh quốc phòng lẫn phòng thủ tập thể theo Điều 3 của Hiệp ước Bắc Đại Tây Dương. Theo Điều 3, các đồng minh sẽ độc lập và hợp tác cùng nhau thông qua sự chuẩn bị và hỗ trợ nhau liên tục, một cách hiệu quả và phát triển khả năng cá nhân và tập thể của các quốc gia để chống lại các cuộc tấn công vũ trang. Bên cạnh đó, Điều 4 của Hiệp ước Bắc Đại Tây Dương trao cho mỗi thành viên quyền triệu tập Hội đồng Bắc Đại Tây Dương nếu quốc gia đó cho rằng mình phải đối mặt với các mối đe dọa hoặc rủi ro về an ninh, chính trị, lãnh thổ (The Defense Commission's Secreteriat 2023).

Hiến chương Liên Hợp Quốc, trật tự an ninh châu Âu và tôn trọng luật pháp quốc tế là nền tảng trong chính sách đối ngoại của Thụy Điển và nước này sẽ luôn bảo vệ quan điểm này. Quyền tự vệ cá nhân hoặc tập thể của một quốc gia trong trường hợp xảy ra một cuộc tấn công vũ trang là quyền cơ bản và là nguyên tắc của luật pháp quốc tế được quy định tại Điều 51 của Hiến chương Liên Hợp Quốc. Nguyên tắc này cũng tạo ra cơ sở cho sự đoàn kết được thể hiện tại Điều 42.7 của Hiệp ước Lisbon và Điều 5 của Hiệp ước Bắc Đại Tây Dương. Ủy ban Quốc phòng tuyên bố rằng kể từ năm 2009, chính sách an ninh dựa trên sự đoàn kết đã hình thành nên tảng cho chính sách an ninh và quốc phòng của Thụy Điển (The Defense Commission's Secreteriat 2023). Với tư cách là thành viên của NATO, Thụy Điển sẽ theo

¹ Cách tiếp cận này được biết đến với tên gọi “NATO’s 360-degree approach”, đề cập đến khả năng của NATO trong việc đối phó với các mối đe dọa đến từ nhiều hướng khác nhau.

đuổi chính sách liên minh dựa trên tình đoàn kết nhằm tăng cường an ninh và ổn định ở khu vực lân cận của Thụy Điển, cũng như toàn bộ khu vực Euro - Atlantic.

Đối với lĩnh vực kinh tế: Việc Thụy Điển trở thành thành viên thứ 32 của NATO đồng nghĩa với việc nước này sẽ có thêm nhiều cơ hội hợp tác toàn diện với các nước trong liên minh. Đặc biệt, các nước Bắc Âu, là những đối tác quan trọng của Thụy Điển, thể hiện rõ sự hợp tác này trong khuôn khổ Hợp tác Bắc Âu - Baltic. Các mặt hàng xuất khẩu của Thụy Điển chủ yếu vận chuyển tới các nước trong khu vực Bắc Âu hay những thành viên trong NATO như Na Uy, Đan Mạch, Phần Lan, Mỹ, Đức, Vương quốc Anh, v.v. (Sabanoglu 2023).

Năm 2014, NATO đã thông qua Cam kết Đầu tư Quốc phòng, trong đó kêu gọi các đồng minh đáp ứng mục tiêu 2% GDP vào năm 2024. Ít nhất 20% chi tiêu quốc phòng sẽ dành cho đầu tư vào trang thiết bị. Tại Hội nghị thượng đỉnh Vilnius vào ngày 11-12 tháng 07 năm 2023, các đồng minh đã đồng ý đặt mục tiêu 2% ở mức tối thiểu để giải quyết tình hình an ninh đang xấu đi và đáp ứng các cam kết và nghĩa vụ của tư cách thành viên NATO. Định nghĩa về chi tiêu quốc phòng của NATO bao gồm một số khoản mà trước đây Thụy Điển chưa xác định là chi tiêu quốc phòng. Đây là những khoản như thuế giá trị gia tăng đối với trang thiết bị quốc phòng và lương hưu cho quân nhân. Để có thể so sánh mang tính đại diện hơn về chi tiêu quốc phòng của Thụy Điển trong bối cảnh NATO, Thụy Điển đã quyết định điều chỉnh một số mục trong báo cáo chi tiêu quốc phòng của mình. Theo đó, ngân sách chi tiêu sẽ dựa trên khuôn khổ kế hoạch tài chính, trong đó yêu cầu tăng chi tiêu quốc phòng khoảng 20 tỷ SEK (tương đương 1,8 tỷ USD) cho năm 2024. Điều này có nghĩa là tổng chi tiêu quốc phòng của Thụy Điển theo quy định của NATO sẽ đạt

khoảng 2% GDP vào năm 2024. Thụy Điển đã nhận được sự đồng thuận rộng rãi khi đưa ra mục tiêu phân bổ cho quốc phòng, các khoản ngân sách từ 1:1² đến 1:13³ trong lĩnh vực chi tiêu số 6 sẽ tiếp tục tăng và đạt 2% GDP càng sớm càng tốt. Điều này được minh chứng bằng thỏa thuận chính trị giữa tất cả các bên tại quốc hội vào ngày 16/3/2022 và Đánh giá của Ủy ban Quốc phòng Thụy Điển vào năm 2023.

Tác động tiêu cực

Do các yếu tố về địa lý và chiến lược, Thụy Điển sẽ bị liên lụy nếu xảy ra xung đột quân sự ở Bắc Âu. Nga từ lâu đã phản đối việc mở rộng NATO và coi đây là mối đe dọa trực tiếp với an ninh của mình. Nga cũng đã tuyên bố rằng sẽ áp dụng các biện pháp quân sự - kỹ thuật và các biện pháp đối phó khác để tự bảo vệ mình trước việc Thụy Điển gia nhập NATO (Daviso 2024). Phản ứng của Nga trước quyết định gia nhập NATO của Thụy Điển thực sự tập trung nhiều hơn vào những tác động của nước này đối với khu vực Bắc Cực. Phía bắc Bắc Cực là khu vực có mối quan tâm chiến lược sâu sắc đối với Nga vì đây là nơi đóng quân của hạm đội tàu ngầm trang bị vũ khí hạt nhân của Nga. Mặc dù Thụy Điển không trực tiếp tiếp giáp với Bắc Băng Dương nhưng tư cách thành viên NATO của Thụy Điển có khả năng tăng cường đáng kể sức mạnh quân sự của liên minh tại khu vực quan trọng này. Điều này sẽ đi kèm với việc gia tăng căng thẳng quân sự hóa và tình hình quan hệ chính trị giữa Thụy Điển và Nga. Tình hình đó kéo theo những hệ lụy to lớn hơn như bùng nổ xung đột hay chạy đua vũ trang.

² Khoản ngân sách 1:1 dùng để chi tiêu cho lực lượng quân đội cơ bản.

³ Khoản ngân sách 1:13 chi các khoản chi tiêu bổ sung cho việc đầu tư vào vật chất quốc phòng và các chi tiêu liên quan.

4.2. Tác động đối với NATO

Với việc Thụy Điển gia nhập NATO, toàn bộ khu vực Bắc Âu giờ đây đã nằm dưới sự bảo vệ của liên minh quân sự hùng mạnh này. NATO ngày càng được mở rộng (sau khi kết nạp thêm Thụy Điển và Phần Lan) tại khu vực Bắc Âu, tăng cường quyền lực tại khu vực biển Baltic và Bắc Cực. Việc Thụy Điển gia nhập NATO cũng có thể định hình lại NATO trong phát huy vai trò, uy tín của tổ chức đối với đời sống chính trị của châu Âu, thay đổi cách liên minh, lên kế hoạch cho các cuộc huấn luyện quân sự ở những vùng Bắc Âu, Bắc Cực và Baltic. Việc những quốc gia cuối cùng gia nhập NATO như Thụy Điển cũng đồng nghĩa với việc mở rộng biên giới của liên minh quân sự này, tiếp cận một mặt trận mới mà có thể gây sức ép lên Nga. Với vị trí địa lý chiến lược, Thụy Điển sẽ chủ yếu đóng góp cho NATO thông qua việc bảo vệ lãnh thổ của mình và các vùng lân cận, đặc biệt là có tác dụng răn đe ở khu vực Bắc Âu. Từ góc độ an ninh, khu vực biển Baltic và phía bắc của vòng Bắc Cực tạo thành một khu vực duy nhất và với tư cách là thành viên của NATO, Thụy Điển sẽ tham gia đầy đủ vào kế hoạch phòng thủ của NATO cho khu vực này. Thông qua việc là thành viên của liên minh, Thụy Điển sẽ không chỉ tăng cường an ninh của chính mình mà còn đóng góp vào an ninh của các quốc gia có cùng quan điểm. Thêm vào đó, Thụy Điển có thể duy trì các thỏa thuận hợp tác an ninh song phương tương tự dưới sự lãnh đạo quân sự của các nước phương Tây như Hoa Kỳ, Anh, Pháp (The Defense Commission's Secretariat 2023). Hợp tác song phương của Thụy Điển với Hoa Kỳ sẽ được hưởng lợi nhờ có phạm vi lớn hơn trong việc thúc đẩy hợp tác quốc phòng song phương. Điều này đặc biệt quan trọng vì Thụy Điển có mong muốn và quan

tâm đến việc tăng cường hợp tác với Hoa Kỳ, góp phần củng cố an ninh của quốc gia này và khu vực.

4.3. Tác động đối với châu Âu

Sự việc xung đột quân sự giữa Nga và Ucraina đến việc Thụy Điển gia nhập NATO sẽ làm thay đổi và định hình lại châu Âu. Tại châu Âu, cả NATO và Liên minh châu Âu đều sở hữu chung đại đa số thành viên. Điều này sẽ tạo điều kiện cho EU hoàn thiện hơn cơ chế hợp tác toàn diện, bao gồm cả quân sự. Những nước Đông Âu có vị trí gần với Nga nhất như Estonia, Latvia, Lithuania, Bulgaria đều là những thành viên của NATO và EU. Từ xung đột giữa Nga và Ucraina, Nga giờ đây chỉ còn Belarus là đồng minh thân cận nhất của mình ở châu Âu, tuy nhiên việc Thổ Nhĩ Kỳ và Hungary cũng có những mối quan hệ qua lại với Nga cho dù là thành viên của NATO cũng không phải là vấn đề quá lớn đối với tổ chức này và làm suy yếu được quyền lực của liên minh tại khu vực. Bên cạnh đó, Mỹ là thành viên đóng góp nhiều nhất trong NATO về ngân sách quốc phòng và cũng là thành viên thân cận của EU. Điều này sẽ gia tăng ảnh hưởng của Mỹ đối với châu Âu, dẫn đến nguy cơ xung đột và bất ổn tại châu Âu. Quyền lực tại châu Âu hiện nay đang nghiêng về các nước thành viên NATO và EU. Phản ứng của các nước phương Tây trước việc Nga đưa quân vào Ucraina rất mạnh mẽ. Cả NATO và EU đã thể hiện sự đoàn kết khi hỗ trợ cho Ucraina trong việc đáp trả Nga khi hai nước này diễn ra xung đột.

5. Kết luận

Việc gia nhập một tổ chức quân sự được cho là sẽ đem lại lợi ích cho Thụy Điển về

mặt an ninh và nâng cao năng lực quốc phòng cùng với nhiều hợp tác có lợi khác. Với một tổ chức quân sự hàng đầu như NATO, việc các nước lớn luôn muốn mở rộng thành viên cho tổ chức của mình là điều dễ hiểu. Điều này không chỉ nâng cao khả năng phòng thủ và chiến đấu chung cho cả một tổ chức mà còn mở rộng phạm vi ảnh hưởng, đặc biệt là trước những đối thủ mà họ cho rằng có nguy cơ đe dọa và gây ảnh hưởng cao. Quốc gia nổi tiếng trung lập như Thụy Điển khi quyết định gia nhập NATO chắc chắn cũng đã tính đến những vấn đề mà đất nước sẽ gặp phải. Trong bối cảnh môi trường an ninh thay đổi, việc Thụy Điển gia nhập NATO sẽ giúp quốc gia này gia tăng thêm sức mạnh quân sự cũng như nhận được sự ủng hộ, giúp đỡ lớn hơn từ các thành viên trong liên minh khi đã trở thành thành viên chính thức.

Trở thành thành viên NATO là một sự thay đổi lớn mô hình trong chính sách an ninh và đối ngoại của Thụy Điển, đây cũng là bước cuối cùng trong hành trình mà Thụy Điển đã thực hiện trong những thập kỷ gần đây. Việc Thụy Điển gia nhập NATO cũng đã chính thức nói lên việc nước này từ bỏ chính sách trung lập và không liên kết vốn tồn tại lâu dài trong lịch sử. Bên cạnh đó, sự kiện này cũng kéo theo rất nhiều tác động. Do các yếu tố về địa lý và chiến lược, Thụy Điển sẽ bị liên lụy nếu xảy ra xung đột quân sự ở Bắc Âu bởi Nga từ lâu đã phản đối việc mở rộng NATO và coi đây là mối đe dọa trực tiếp với an ninh của mình. Sự kiện này mang ý nghĩa to lớn, đánh dấu một bước ngoặt trong lịch sử an ninh khu vực. Việc Thụy Điển gia nhập NATO cũng có thể định hình lại NATO, thay đổi cách liên minh, lên kế hoạch cho các cuộc huấn luyện quân sự ở những vùng Bắc Âu, Bắc Cực và Baltic. Châu Âu cũng sẽ có những thay đổi mới trong an ninh và chính trị sau khi Thụy Điển gia nhập NATO, khi mà hầu như các nước

phương Tây và Bắc Âu giờ đây đều là thành viên của NATO và EU, với Mỹ là đồng minh thân cận của EU, có nhiều đóng góp cho NATO và cũng là đối thủ của Nga trên trường quốc tế.

Tài liệu trích dẫn

- Daviso John. 2024. "Russia says it will take military-technical steps in response to Sweden's NATO accession" *Reuters* (<https://www.reuters.com/world/europe/russia-says-it-will-take-military-technical-steps-response-swedens-nato-2024-02-28/>). Truy cập tháng 3 năm 2024.
- Dyvik Einar Haarr. 2024. "Survey on perception of NATO membership in Sweden 2014-2024" *Statista* (<https://www.statista.com/statistics/660842/survey-on-perception-of-nato-membership-in-sweden/#:~:text=By May 2022%2C nearly 60,favor of joining the alliance>). Truy cập tháng 2 năm 2024.
- Đức Trí. 2023. "Quá trình 'Đông tiến' của NATO" *Báo Thế giới và Việt Nam* (https://baoquocte.vn/qu-a-trinh-dong-tien-cua-nato-223395.html#google_vignette). Truy cập tháng 10 năm 2023.
- Government Offices of Sweden. 2023. "Historical relations between Sweden and NATO" (<https://www.government.se/government-policy/sweden-in-nato/history-of-sweden-and-nato/>). Truy cập tháng 10 năm 2023.
- Hải Linh. 2020. "Lo ngại Nga nên Thụy Điển thay đổi chiến lược quốc phòng" *Báo Nghệ An điện tử* (<https://baonghean.vn/lo-ngai-nga-nen-thuy-dien-thay-doi-chien-luoc-quoc-phong-post233852.html>). Truy cập tháng 10 năm 2023.
- Hùng Cường. 2023. "Thỏ Nhĩ Kỳ sắp gặt đầu để Thụy Điển vào NATO, Hungary sẽ làm điều tương tự?" *Cổng thông tin đài tiếng nói Việt Nam* (<https://vov.vn/the-gioi/quan-sat/tho-nhi-ky-sap-gat-dau-de-thuy-dien-vao-nato-hungary-se-lam-dieu-tuong-tu-post1068135.vov>). Truy cập tháng 1 năm 2024.

- Ministry for Foreign Affairs. 2022. "Deterioration of the security environment - implications for Sweden" Government Offices of Sweden. *Truy cập tháng 10 năm 2023*.
- Minister for Foreign Affairs Tobias Billström. 2024. "Statement of Government Policy" Government Offices of Sweden. *Truy cập tháng 2 năm 2024*.
- North Atlantic Treaty Organization. 2023. "Relations with Sweden" (https://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_52535.htm). *Truy cập tháng 10 năm 2023*.
- North Atlantic Treaty Organization. 2023. "Partnership Interoperability Initiative" (https://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_132726.htm). *Truy cập tháng 10 năm 2023*.
- North Atlantic Treaty Organization. 2023. "Collective defence and Article 5" (https://www.nato.int/cps/en/natohq/topics_110496.htm#:~:text=Article 5 provides that if,to assist the Ally attacked). *Truy cập tháng 10 năm 2023*.
- Olsen Jan. 2023. "Swedish lawmakers vote to endorse country joining NATO". Associated Press (<https://apnews.com/article/sweden-finland-nato-turkey-859b734595b8e4bfe2956604c42e1231>). *Truy cập tháng 10 năm 2023*.
- Orbaiceta, Gonzalo Vázquez. 2022. "The Turkish problem for Sweden's NATO accession". Universidad de Navarra (<https://www.unav.edu/web/global-affairs/the-turkish-problem-for-sweden-s-nato-accession>). *Truy cập tháng 9 năm 2024*.
- Pugnet Aurélie, Szumski, Charles. 2024. "As Turkey approves Sweden's NATO bid, Hungary remains sole hurdle" Euractiv (<https://www.euractiv.com/section/defence-and-security/news/as-turkey-approves-sweden-s-nato-bid-hungary-remains-sole-hurdle/>). *Truy cập tháng 2 năm 2024*.
- Phạm Giang. 2024. "Quốc hội Hungary hoãn bỏ phiếu phê chuẩn Thụy Điển vào NATO" VnExpress (<https://vnexpress.net/quoc-hoi-hungary-hoan-bo-phieu-phe-chuan-thuy-dien-vao-nato-4709168.html>). *Truy cập tháng 2 năm 2024*.
- Rauhala Emily. 2024. "Hungary approves Sweden's NATO bid, unblocking historic expansion" The Washington Post (<https://www.washingtonpost.com/world/2024/02/26/hungary-sweden-nato-vote/>). *Truy cập tháng 2 năm 2024*.
- Sabanoglu, Tugba. 2023. "Main export partners of Sweden 2022, by export value" Statista (<https://www.statista.com/statistics/534929/sweden-top-trading-partners-for-export/>). *Truy cập tháng 1 năm 2024*.
- The Defense Commission's Secreteriat. 2023. "The Swedish Defence Commission's report on security policy, 2023" (<https://www.regeringen.se/contentassets/de808e940116476d8252160c58b78bb7/sammandrag-pa-engelska-av-allvarstid-ds-202319.pdf>). *Truy cập tháng 10 năm 2023*.
- Trung Hiếu. 2021. "Thụy Điển từng cố giành vùng Baltic từ Đế chế Nga như thế nào?" Cổng thông tin đài tiếng nói Việt Nam (<https://vov.vn/the-gioi/ho-so/thuy-dien-tung-co-gianh-vung-baltic-tu-de-che-nga-nhu-the-nao-900700.vov>). *Truy cập tháng 10 năm 2023*.
- VOVVN. 2022. "Lý do sâu xa đằng sau việc Thổ Nhĩ Kỳ ngăn Thụy Điển và Phần Lan gia nhập NATO" Cổng thông tin đài tiếng nói Việt Nam (<https://vov.gov.vn/ly-do-sau-xa-dang-sau-viec-tho-nhi-ky-ngan-thuy-dien-va-phan-lan-gia-nhap-nato-dtnew-390175>). *Truy cập tháng 12 năm 2023*.